

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

SAMSUN | OCAK, 2026

ZİRVE SONUÇ RAPORU

“KARADENİZ BÖLGESİ”

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Gençlik Laboratuvarı Derneği

KARADENİZ'DE GENÇLİK KATILIMI

KARADENİZ BÖLGESİ ZİRVE SONUÇ RAPORU

Ocak 2026

Gençlik Laboratuvarı Derneği
Sosyal Gençlik Topluluđu Derneği

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu rapor, **Karadeniz Gençlik Katılımı Projesi** kapsamında Orta, Batı ve Doğu Karadeniz’de gerçekleştirilen bölgesel çalıştaylar ile **Karadeniz Gençlik Katılımı Zirvesi** sürecine aktif biçimde katkı sunan gençlerin, gençlik temsilcilerinin, öğrenci topluluklarının, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel paydaşların ortak emeğiyle hazırlanmıştır.

Gençlik Laboratuvarı Derneği yürütücülüğünde ve **Erasmus+ KA154 Gençlik Katılımı Programı** desteğiyle hayata geçirilen bu proje; gençlerin yalnızca sorunların öznesi değil, aynı zamanda çözümün aktif bir parçası olduğu inancıyla şekillenmiştir. Karadeniz Bölgesi’nin 18 ilinden bir araya gelen gençler, atölye ve grup çalışmaları yoluyla bölgesel düzeyde gençliğin karşı karşıya olduğu yapısal sorunları derinlemesine tartışmış, somut çözüm önerileri geliştirmiş ve gençlik politikalarına ışık tutacak güçlü bir ortak akıl ortaya koymuştur.

Bu rapor, yalnızca bir proje çıktısı değil; gençlerin deneyimlerinin, taleplerinin ve gelecek vizyonlarının sistematik biçimde kayıt altına alındığı, karar vericiler için yol gösterici nitelikte bütüncül bir politika belgesidir. Aynı zamanda, Karadeniz Bölgesi’nde gençlik katılımını güçlendirmeye yönelik uzun soluklu bir mücadelenin ve savunuculuk sürecinin önemli bir kilometre taşıdır.

Proje süreci boyunca katkı sunan tüm kurumlara, yerel paydaşlara ve iş birliklerine; özellikle zamanını, emeğini ve fikirlerini bu sürece dahil eden tüm genç katılımcılara içtenlikle teşekkür ederiz. Ayrıca, çalıştayların ve zirvenin planlanması, uygulanması ve raporlanması aşamalarında özveriyle emek veren tüm ekip arkadaşlarımıza ve gönüllülerimize gönülden şükranlarımızı sunarız.

Gençlerin sesiyle şekillenen bu rapor, hepimiz için ortak bir sorumluluk çağrısıdır. Karadeniz’de gençlik katılımını güçlendirme yolculuğunda birlikte üretilen bu değerli katkının, politika yapım süreçlerine ilham vermesini ve kalıcı etki yaratmasını temenni ediyoruz.

Gençlik Laboratuvarı Derneği

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
1. GİRİŞ.....	5
2. KONU BAŞLIKLARI.....	6
2.1. ULAŞIM ALTYAPISI VE ERİŞİM SORUNLARI.....	6
2.2. GENÇ NÜFUSUN GÖÇÜ VE BEYİN GÖÇÜ	7
2.3. BAĞIMLILIKLA MÜCADELE VE MADDE KULLANIM RİSKİ.....	8
2.4. GENÇLER İÇİN ÇALIŞMA, SOSYAL VE “ÜÇÜNCÜ MEKAN” YETERSİZLİĞİ.....	9
2.5. SOSYAL ALTYAPI VE KÜLTÜREL ETKİLİKLERİN AZLIĞI.....	10
2.6. KARAR ALMA SÜREÇLERİNE KATILIM VE TEMSİLİYET EKSİKLİĞİ.....	11
2.7. ÇEVRE SORUNLARI, KİRLİLİK VE İKLİM DUYARLILIĞI.....	12
3. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	13

1. GİRİŞ

Karadeniz Gençlik Katılımı Zirvesi'nin temel amacı, bölge gençlerinin ihtiyaç ve sorunlarını görünür kılarak çözüm önerilerini karar alma süreçlerine taşımak olarak tanımlanmıştır. Gençlik Laboratuvarı Derneği, zirveyi “Karadeniz’de gençlerin ortak sorunları ve taleplerini tartışacağı, politika önerilerini geliştireceği ve bunları karar vericilere duyuracağı” bir platform olarak kurgulamıştır.

Dernek, genç katılımını yalnızca “simge” olarak değil, gençlerin yaşadıkları şehrin, bölgenin ve ülkenin gelişiminde etkili ve söz sahibi olduğu gerçekçi bir süreç olarak ele almaktadır. Bu rapor; bölgesel gençlik sorunlarını analitik bir biçimde ortaya koymayı, gençlerin perspektifinden somut hedef ve çözümler önermeyi ve ilgilenen karar vericiler ile gençlik politika geliştiricilerine veri temelli yol gösterici bir kaynak olmayı amaçlamaktadır.

2. KONU BAŞLIKLARI

Bu bölümde Karadenizde Gençlik Katılımı Projesi Karadenizde Gençlik Katılımı Zirvesinde gündeme alınan başlıkların tamamı açıklanmaktadır.

2.1. ULAŞIM ALTYAPISI VE ERİŞİM SORUNLARI

Zirve katılımcıları arasında ulaşım erişim en öncelikli sorun olarak vurgulanmıştır. Karadeniz'in engebeli coğrafyası ve dağınık yerleşim yapısı, sınırlı ulaşım altyapısıyla birleştiğinde gençlerin eğitim ve sosyal hayata katılımını ciddi biçimde kısıtlamaktadır. İller arası otobüs seferlerinin azlığı, uygun saatlerde olmaması ve alternatif ulaşım imkânlarının yetersizliği, gençlerin bölgesel fırsatlara erişimini güçleştirmektedir. Bazı illerde otobüsler gece geç saatlerde varış yaparken, gençler güvenli ulaşım bulmakta zorlanmakta; il içi toplu taşımada ise akşam seferlerinin erken bitmesi gençlerin etkinliklere katılmasını engellemektedir. Buna ek olarak, bölgede yaygın olmayan mobil ulaşım uygulamaları ile genç dostu indirimli bilet uygulamalarının bulunmaması, ulaşımı pahalı ve öngörülemez hale getirmektedir.

Politika Önerileri: Zirve çıktıları, Karadeniz'de ulaşım altyapısının genç odaklı olarak yeniden düzenlenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Öne çıkan öneriler şunlardır:

İller arası ve ilçe-merkez ulaşım ağları güçlendirilmeli; otobüs-tren sefer saatleri gençlerin ihtiyaçlarına göre yeniden planlanmalıdır.

- Toplu taşıma hizmetlerine dair dijital bilgilendirme uygulamaları yaygınlaştırılmalı (mobil sefer bilgisi, entegre sistemler) ve genç dostu (öğrenci/ucuz) bilet politikaları hayata geçirilmelidir.
- Otogarlar ve aktarma noktalarında bekleme alanları iyileştirilmeli, güvenlik ve gece ulaşımı sağlanmalı; geç saatlerde gelen gençlerin güvenli konaklama ve ulaşım erişimi güvence altına alınmalıdır.
- Yerel yönetimler ve genel yönetim genç ulaşım temsilcileri ile diyalog artırmalı, gençlerin görüşleri doğrultusunda ulaşım planlaması yapılmalıdır.

Bu önlemler, ulaşım sorununu teknik altyapı eksikliğinden öte, gençlerin sosyal hayata eşit katılımını engelleyen yapısal bir sorun olarak ele almayı sağlamaktadır.

2.2. GENÇ NÜFUSUN GÖÇÜ VE BEYİN GÖÇÜ

Karadeniz Bölgesi'nde temel sorunlardan biri, nitelikli istihdam olanaklarının sınırlı olması nedeniyle gençlerin göç etmek zorunda kalmasıdır. Zirve katılımcıları özellikle üniversite sonrası kendi illerinde iş bulamayan gençlerin güvencesiz işlerde çalıştığını veya büyük kentlere göçmeyi tek seçenek olarak gördüğünü belirtmiştir. Bu durum gençlerin aidiyet duygusunu zayıflatmakta ve bölgeden nitelikli insan kaybını artırmaktadır. Gençler; işsizlik, genç girişimciliğin desteklenmemesi, bölgesel potansiyelin kullanılmaması ve yüksek kira maliyetleri gibi faktörlerin göçü tetiklediğini vurgulamıştır. Örneğin, kira fiyatlarının yükselmesi ve uygun barınma modellerinin azlığı, gençlerin kendi şehirlerinde kalma iradesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Politika Önerileri: Gençlerin önerileri, yerelde genç istihdamını artırmaya ve yaşam koşullarını iyileştirmeye yöneliktir. Temel öneriler şunlardır:

- Genç işsizliğini azaltmak için iller bazında iş olanakları artırılmalı; girişimcilik destek programları ve hibe-teşvik mekanizmaları yaygınlaştırılmalıdır.
- Bölgenin tarım, turizm, lojistik, yenilenebilir enerji ve dijital üretim gibi yerel potansiyellerine uygun yeni istihdam alanları oluşturulmalı, bu alanlarda mentörlük ağları kurularak gençlerin üretim süreçlerine katılımı sağlanmalıdır.
- Uygun maliyetli barınma modelleri geliştirilerek, özellikle iş ve eğitim hayatına yeni başlayan gençlere yönelik devlet yurtları veya destek programları artırılmalıdır.
- Kalkınma ajansları, teknoparklar, üniversiteler ve belediyeler iş birliğinde, gençlerin istihdam, girişimcilik ve barınma politikaları ortak bir çerçevede planlanmalıdır. Özel sektörle yapılacak güçlü iş birlikleri de gençlerin iş gücü piyasasına geçişini hızlandıracaktır.

Bu önlemler, gençlerin kendi şehirlerinde üretip yaşamasını destekleyerek beyin göçünü azaltmayı hedeflemektedir.

2.3. BAĞIMLILIKLA MÜCADELE VE MADDE KULLANIM RİSKİ

Karadeniz Bölgesi'nde gençler arasında en önemli sosyal risk alanlarından biri madde bağımlılığı ve özellikle yasadışı sanal bahis bağımlılığıdır. Katılımcılar bağımlılık sorununu bireysel bir irade problemi olarak değil, işsizlik, gelecek kaygısı ve boş zamanların niteliksiz değerlendirilmesi gibi çok boyutlu sosyo-ekonomik etkenlerle ilişkili bir toplumsal sorun olarak değerlendirmiştir. Ayrıca, dijital ortamda kumar ve bahis oyunlarının “eğlence” veya “kolay kazanç” algısıyla yaygınlaştırılması, gençler için görünmez bir bağımlılık alanı yaratmaktadır. Gençler, sanal bahis bağımlılığının madde bağımlılığı kadar yıkıcı sonuçları olduğunu; ekonomik çöküntü, akademik başarısızlık ve sosyal izolasyon gibi sorunlar yarattığını belirtmiştir.

Politika Önerileri: Zirve çalıştaylarında vurgulanan önlemler, önleyici ve toplumsal temelli politikaların güçlendirilmesi üzerinedir. Başlıca öneriler şunlardır:

- Madde kullanımını ve sanal bahis bağımlılığını önlemek için gençlere yönelik kapsayıcı bilinçlendirme ve eğitim programları düzenlenmelidir. Okullarda ve dijital platformlarda bağımlılık risklerine dair farkındalık artırılmalı, gençlerin kendi dilleriyle akran eğitimi programları yaygınlaştırılmalıdır.
- Mevcut uyuşturucu eğitimlerinin kapsamı genişletilerek, dijital bağımlılık türleri (sanal bahis, sosyal medya bağımlılığı vb.) açıkça ele alınmalıdır. Bu sayede gençler riskleri daha erken fark edecek ve aileleri de sürece dahil eden programlar güçlendirilecektir.
- Bağımlılıkla mücadelede kamusal kurumlar (emniyet, üniversite, sağlık gibi) koordineli bir yaklaşımla hareket etmeli; yerel ağlar ve sivil toplum kuruluşları ile güçlü iş birlikleri kurulmalıdır. Bu sayede müdahaleler sahada daha hızlı ve sürdürülebilir biçimde uygulanabilir.

Bu önerilerle, gençlerin bağımlılıkla mücadelede sürecin öznesi haline gelmeleri ve erken önleme odaklı bir sistem kurulması hedeflenmektedir.

2.4. GENÇLER İÇİN ÇALIŞMA, SOSYAL VE “ÜÇÜNCÜ MEKAN” YETERSİZLİĞİ

Karadeniz’in birçok kentinde gençler, eğitim ve çalışma dışında vakit geçirebilecekleri “üçüncü mekânların” (kütüphane, gençlik merkezi, sosyal tesis vb.) yetersizliğinden yakınmaktadır. Katılımcılar, ev ve okul/iş ortamı dışında sosyalleşme, üretme ve dinlenme imkânı sunan alan eksikliğinin, gençlerin sosyal ilişkilerini zayıflattığını belirtmiştir. Mevcut sosyal tesislerin az olması, erken kapanması veya ücretlerinin yüksek olması, özellikle küçük ölçekli yerleşimlerde gençleri evde kalmaya zorlamakta ve kamusal hayatın dışında bırakmaktadır. Bu durum, gençlerin sosyal katılım motivasyonunu düşürmekte ve aidiyet duygusunu zayıflatmaktadır.

Politika Önerileri: Gençlerin öne çıkardığı hedef, çok işlevli gençlik ve sosyal merkezlerinin çoğaltılmasıdır. Önerilen adımlar şunlardır:

- Çok amaçlı gençlik merkezleri (sosyal tesisler) kurulmalı; bu merkezlerde spor kompleksleri, toplantı/atölye salonları, ücretsiz Wi-Fi ve sessiz çalışma alanları bir arada sunulmalıdır. Böylece gençler hem üretken hem de sosyalleşebilecekleri güvenli mekanlara sahip olacaktır.
- 7/24 açık kütüphaneler ve kütüphane-kafe tarzı hibrit mekânlar yaygınlaştırılmalı; park, açık hava spor alanları ve sanat galerilerinin bulunduğu sosyal alanlar geliştirilmeli, gençlere uygun düşük maliyetli etkinlik ve çalışma imkânları sağlanmalıdır. Bu tür iç içe kullanım alanları gençlerin aidiyetini ve kamusal bağlarını güçlendirecektir.
- Belediyeler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurumları arasında çok paydaşlı iş birlikleri ile kaynaklar etkin kullanılmalı; gençlerin ihtiyaçlarını doğru tespit etmek için düzenli anketler ve değerlendirmeler yapılmalıdır. Sonuçlara göre sosyal mekânların içeriği ve işletme modelleri gençler lehine çeşitlendirilmelidir.
- Ayrıca, “şehrin senin” gibi mobil uygulamalar geliştirilerek, gençlere sosyal tesislerin konumları, etkinlik takvimleri ve erişim koşulları dijital ortamda şeffaf biçimde sunulmalıdır. Bu uygulamalar, gençlerin kamusal alanlara erişimini kolaylaştıracaktır.

Bu politikalar, gençlerin sosyal hayata katılımını artıracak erişilebilir, çok işlevli ve genç odaklı mekânların yaygınlaşmasını sağlayacaktır.

2.5. SOSYAL ALTYAPI VE KÜLTÜREL ETKİLİKLERİN AZLIĞI

Karadeniz Bölgesi’nde gençlerin yaşam kalitesini etkileyen bir diğer önemli sorun, sosyal altyapı eksikliği ve kültürel etkinliklere erişim kısıtlılığıdır. Zirve katılımcıları, şehirlerindeki kültür ve sanat olanaklarının genellikle sınırlı ve düzensiz olduğunu, bu nedenle bireysel gelişimlerinin ve toplumsal hayata katılımlarının olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Gençler, sadece fiziksel mekân eksikliğine değil; var olan kültür merkezlerinin gençlerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik içeriğin az olmasına da dikkat çekmiştir. Kültürel etkinliklerin çoğu zaman belirli dönemlerle ve dar gruplarla sınırlı kalması, gençlerin şehirlerinin kültürel yaşamından dışlanmış hissetmesine neden olmaktadır. Ayrıca yüksek bilet fiyatları ve yetersiz genç indirimleri, pek çok gencin sanat etkinliklerine erişimini zorlaştırmaktadır.

Politika Önerileri: Zirve çıktıları, sosyal altyapının güçlendirilmesini ve kültürel etkinliklerin çeşitlendirilmesini stratejik bir gençlik politikası olarak ele almayı vurgulamıştır. Önerilen önlemler şunlardır:

- Tiyatro, konser, sergi, atölye ve festival gibi kültürel etkinliklerin düzenli ve yaygın olarak il merkezlerinin yanı sıra ilçelere de ulaştırılması sağlanmalıdır. Bu etkinliklerde gençler üretime katılmalı, sadece izleyici konumunda kalmadıkları modeller uygulanmalıdır.
- Müzik, görsel sanatlar, edebiyat ve dijital sanatlar gibi alanlarda üretim yapabilecekleri atölye ve stüdyo ortamları oluşturulmalı; gençlere yaratıcı projelerini gerçekleştirebilecekleri alanlar sunulmalıdır. Karadeniz’in güçlü yerel kültür potansiyeli, genç sanatçılarla desteklendiğinde ortaya çıkacaktır.
- Kültür-sanat alanında ekonomik erişilebilirlik artırılmalı; ücretsiz veya düşük maliyetli etkinlikler çoğaltılmalı, öğrenci/genç indirimleri yaygınlaştırılmalıdır. Böylece kültürel katılımın her genç için ulaşılabilir olması sağlanacaktır.
- Yerel yönetimler ve kültür kurumları arasında koordinasyon güçlendirilmeli; sosyal altyapı yatırımları ile kültürel programlar gençlerin talepleri doğrultusunda planlanmalıdır. Gençler, kültür ve sanatı boş zaman faaliyeti değil, toplumsal katılımı destekleyen temel bir araç olarak görmektedir.

Bu politikalar, gençlerin aktif yer aldığı, erişilebilir ve çeşitlendirilmiş sosyal-kültürel yaşam alanlarının çoğaltılmasını hedeflemektedir.

2.6. KARAR ALMA SÜREÇLERİNE KATILIM VE TEMSİLİYET EKSİKLİĞİ

Zirveye katılan gençler, kendi şehirlerindeki kararlara katılamamak ve mevcut mekanizmalarda yeterince temsil edilmemekle ilgili ciddi kaygılar dile getirmiştir. Yerel hizmetler, sosyal politikalar, istihdam veya çevre konularındaki kararların çoğunlukla gençlerin görüşleri alınmadan alındığı; bu durumun gençlerin yerel yönetime güvenini zayıflattığı ve katılım motivasyonunu düşürdüğü belirtilmiştir. Gençler, sorunun sadece kendi ilgisizliklerinden kaynaklanmadığını; aksine katılım mekanizmalarının erişilebilir, şeffaf ve sonuç odaklı olmamasının asıl etken olduğunu vurgulamıştır. Geri bildirim alabilecekleri kanalların sınırlı olması, gençleri karar süreçlerinden uzaklaştırmaktadır.

Politika Önerileri: Zirve çalıştayında öne çıkan hedef, gençlerin yerel karar alma süreçlerine gerçekten etkili katılımının sağlanmasıdır. Katılımcıların önerileri arasında şu düzenlemeler ön plana çıkmıştır:

- Muhtarlıklarda genç temsilciliği zorunlu hale getirilmeli; örneğin bir muhtarın seçimle belirlenen azalarından en az birinin 18–30 yaş arasında olması yasal olarak güvence altına alınmalıdır. Böylece gençlerin tespit ettikleri yerel sorunları ilk temas noktasında iletebilecekleri resmi bir kanal oluşturulacaktır.
- Kalkınma ajansları bünyesinde “Gençlik Danışma Kurulları” kurulmalıdır. Bu kurullarda sivil toplum kuruluşları, üniversite toplulukları ve gençlik dernekleri dengeli şekilde temsil edilmeli; karar süreçlerine dair rapor ve politika önerileri üretebilen aktif mekanizmalar haline getirilmelidir.
- Gençlik meclislerinin işlevselliği güçlendirilmeli, alınan kararlar ve düzenlenen etkinlikler sosyal medya gibi gençlerin yoğun kullandığı kanallar üzerinden şeffaf biçimde duyurulmalıdır. Bu sayede gençlerin sürece ilgisi ve güveni artırılabilecektir.
- Valilikler, belediyeler, İçişleri Bakanlığı ve ilgili kurumlar, gençlerin katılımını güçlendirecek yasal/idari düzenlemeleri uygulamaya koymalıdır. İçişleri Bakanlığı, muhtarlık ve yerel yönetimlerde genç temsiline öncelik veren düzenlemeler geliştirmelidir.
- Dernekler, gençlik örgütleri ve kamu kurumları arasında güçlü iş birlikleri kurulmalı; sivil toplumun sahadaki deneyimi ile kamu kurumlarının karar alma gücü bir araya gelerek gençlerin temsiliyi güçlendiren sürdürülebilir modeller oluşturulmalıdır.

Bu öneriler, gençlerin şehirlerinin geleceğini birlikte şekillendiren öznelere olmasını sağlayacak yapısal mekanizmaların oluşturulmasına yöneliktir.

2.7. ÇEVRE SORUNLARI, KİRLİLİK VE İKLİM DUYARLILIĞI

Karadeniz Bölgesi, zengin ekosistemlerine ve tarımsal üretimine rağmen çevre kirliliği, plansız kentleşme, atık sorunları ve iklim krizinin etkileriyle kırılganlaşmaktadır. Zirve katılımcıları, çevre sorunlarının artık ertelenebilir bir konu olmadığını; doğrudan yaşam kalitelerini, sağlıklarını ve gelecek planlarını etkileyen bir kriz alanına dönüştüğünü vurgulamıştır. Özellikle iklim değişikliği, kıyı kirliliği, plastik atık sorunları ve çevresel farkındalık eksikliği Karadeniz’de yaygın bir sorun olarak görülmektedir. Bu sorunların altında, çevre bilincinin erken yaşta kazandırılmaması, gençlere yönelik yenilikçi farkındalık araçlarının azlığı ve mevcut çevre politikalarının gençlerin günlük yaşamına yeterince temas edememesi yatmaktadır.

Politika Önerileri: Katılımcılar çevre bilincini artırmaya yönelik eğitim ve yenilikçi çözüm önerileri sunmuştur. Öne çıkan öneriler şunlardır:

- Gençlerin iklim okuryazarlığı ve çevre bilinci artırılmalıdır; teorik bilgilerin yanı sıra gündelik yaşam pratikleriyle ilişkilendirilen eğitim programları oluşturulmalıdır. Ayrıca, 6–18 yaş arası çocuklara erken çevre eğitimi verilmeli; böylece uzun vadede daha duyarlı bir kuşak yetiştirilmelidir.
- Yapay zeka destekli mobil uygulamalar ve dijital araçlar geliştirilerek, çevre dostu davranışlar teşvik edilmelidir. Örneğin; atık getiren gençlere kültür-sanat etkinliklerine ücretsiz erişim gibi ödüller sunarak çevre bilinci görünür kılınabilir. Bu tür yenilikçi uygulamalar gençlerin ilgisini çekerek sürdürülebilir alışkanlıklar kazandıracaktır.
- Çevre duyarlılığı gönüllülüğün ötesinde, eğitim sistemine entegre edilmelidir. Okullarda atık ayrıştırma ve geri dönüşüm uygulamaları zorunlu hale getirilmeli; çevre dostu davranışlar eğitim içerikleri ve uygulamalı projelerle desteklenmelidir. Bu sayede öğrenciler çevre bilincini günlük yaşamlarına yansıtacak şekilde yetişecektir.
- Belediyeler, Milli Eğitim ve Çevre Bakanlığı, üniversiteler gibi kurumlar çevre-iklim çalışmalarını eşgüdüm içinde yürütmeli; yerel yönetimler altyapı ve farkındalık çalışmalarında öncü rol üstlenmelidir.

Bu stratejiler, erken yaşta başlayan çevre eğitimi, genç odaklı dijital çözümler ve kapsamlı politikalarla iklim krizine karşı etkili mücadeleyi mümkün kılacaktır.

3. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Zirve çıktılarına göre, Karadeniz Bölgesi'ndeki en öncelikli sorun **ulaşım altyapısı ve erişilebilirlik** eksikliği olarak belirlenmiştir. Ulaşıma erişimin kısıtlı olması, gençlerin eğitim, sosyal ve kültürel hayata katılımını doğrudan sınırlamakta ve eşit fırsatlara ulaşmalarını engellemektedir. Bu yapılandırıcı sorun, gençlerin kentte kalma motivasyonunu düşürerek bölgeden göç etme eğilimini artıran temel faktörlerden biridir. Zirve katılımcıları, başta ulaşım olmak üzere altyapı eksikliklerinin ve temsil sorunlarının acilen ele alınmasını talep etmiştir. Gençlerin ortak çağrısı, Karadeniz'de genç odaklı ve kapsayıcı politikalarla yaşam kalitelerinin yükseltilmesi yönündedir.

Zirveden elde edilen genel izlenimler, gençlerin yaşadıkları sorunları çözmek için bütüncül yaklaşımlar istediğini göstermektedir. Katılımcılar, yerelde artan iş ve eğitim fırsatları, çok işlevli sosyal-kültürel mekânlar, çevre odaklı eğitim programları ve katılımcı yönetim süreçleri talep etmektedir. Yine gençler, genç temsiliyetini güçlendirecek yapısal mekanizmaların kurulmasını, karar süreçlerinde söz sahibi olmayı, ve yaşadıkları şehirlerde üretme ve yaşama imkanlarının desteklenmesini öncelikli görmektedir.

Sonuç olarak, Karadeniz'de gençlerin sorunlarının ancak yerelden merkeze uzanan, gençlerin aktif rol aldığı, sürdürülebilir politikalarla çözülebileceği görülmektedir. Karar vericilere çağrımız, gençlerin eşit katılımını sağlamak için ulaşım altyapısı başta olmak üzere tespit edilen sorunları önceliklendirmeleridir. Zirve çıktılarına göre **gençlerin ortak talebi; sadece dinlenmek değil, karar süreçlerinde etkin rol alarak kentlerinin geleceğini birlikte şekillendirmektir.** Bu doğrultuda gençlerin talepleri ve çözüm önerileri, yerel yöneticiler ve politika yapıcılar için yol gösterici niteliktedir.

Kaynaklar: Bu rapor, Karadeniz'de Gençlik Katılımı Projesi kapsamında gerçekleştirilen atölye çalışmalarının bulgularına dayanmaktadır. Gençlik Laboratuvarı Derneği'nin kurumsal dokümanları ve proje verileri kullanılmıştır.

KARADENİZDE *gençlik* KATILIMI

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

